



Gestig 1962

**HONEY  
PROKUREURS**

Tel +21 (021) 941 7777 | Faks +21 (021) 941 7800 | [www.honeyattorneys.co.za](http://www.honeyattorneys.co.za) | [office@honeyattorneys.co.za](mailto:office@honeyattorneys.co.za)

*Die inligting in hierdie dokument is van algemene aard en word nie beskou as regsadvies nie*

## **"Regsaanspreeklikheid en die Boer"**

### **VELDBRANDE**

#### **Deel 2 : Brandbeskermingsverenigings**

In hierdie tweede aflewering in ons reeks artikels oor veldbrande handel ons met brandbeskermingsverenigings.

Hoofstuk 2 van die Nasionale Wet op Veld- en Bosbrande, 101 van 1998, handel oor die instelling, registrasie, pligte en werking van brandbeskermingsverenigings. Hierdie verenigings moet alle aspekte van die voorkoming van veldbrande en brandbestryding hanteer. Die aanstelling en pligte van 'n brandbeskermingsbeampte word ook in hierdie hoofstuk gereguleer.

In hierdie hoofstuk word bepaal dat eienaars 'n vereniging kan vorm met die doel om veldbrande te voorspel, te voorkom, te bestuur en te blus. So 'n vereniging kan op die voorgeskrewe wyse aansoek doen om die registrasie daarvan as 'n brandbeskermingsvereniging. 'n Brandbeskermingsvereniging kan gevorm word ten opsigte van 'n gebied wat –

- gereeld veldbrande ondervind
- 'n betreklik eenvormige risiko van veldbrande het
- betreklik eenvormige klimaatstoestande het
- betreklik eenvormige tipes bosse of plantegroei het.

Onderworpe aan twee voorwaardes moet die Minister (van Waterwese en Bosbou) die vereniging registreer en 'n registrasiesertifikaat uitreik. Die twee voorwaardes is naamlik dat –

- die Minister tevrede moet wees dat die aansoeker in staat is om die pligte te verrig wat die Wet aan 'n brandbeskermings-vereniging oplê.

- die Minister tevrede moet wees dat die aansoeker verteenwoordigend van grondeienaars in die gebied is.

Net een brandbeskermingsvereniging mag ten opsigte van 'n gebied geregistreer word. Alle eienaars in 'n gebied waarvoor 'n brandbeskermingsvereniging gevorm is, het egter die **reg** om by die vereniging aan te sluit, mits hulle onderneem om by sy konstitusie en reëls te hou. Waar 'n brandbeskermingsvereniging geregistreer is in 'n gebied wat in die geheel of gedeeltelik deur 'n munisipaliteit beheer word en sodanige munisipaliteit beskik oor 'n brandweerdienste, **moet** die munisipaliteit lid van die brandbeskermingsvereniging word. Ook die eienaar van staatsgrond **moet** aansluit by enige brandbeskermingsvereniging wat in die gebied geregistreer is en waarin die grond geleë is.

Behalwe vir 'n munisipaliteit wat oor 'n brandweerdienste beskik en die eienaar van staatsgrond, is lidmaatskap van 'n brandbeskermingsvereniging derhalwe nie verpligtend nie, maar **vrywillig**. Lidmaatskap van 'n brandbeskermingsvereniging mag 'n eienaar egter nie geweier word nie, tensy hy nie bereid is om hom by die vereniging se konstitusie en reëls te hou nie.

'n Brandbeskermingsvereniging het sekere pligte en die belangrikste hiervan is die volgende -

- Dit moet 'n veldbrandbestuurstrategie vir sy gebied ontwikkel en toepas.
- Dit moet reëls maak wat sy lede bind.
- Dit moet die ekologiese toestande identifiseer wat die brandgevaar beïnvloed.
- Dit moet sy lede inlig omtrent die brandgevaaraanslag.
- Dit moet sy lede organiseer en oplei in die bestryding, bestuur en voorkoming van brande.
- Dit moet sy lede inlig oor beskikbare toerusting en tegnologie vir die voorkoming en bestryding van veldbrande.
- Dit moet die Minister ten minste elke 12 maande voorsien van statistieke oor veldbrande in sy gebied.
- Dit moet enige inligting wat die Minister aanvra verskaf ten einde die brandgevaaraanslagstelsel op te stel of in stand te hou.
- Dit moet 'n brandbeskermingsbeampte aanstel.

Wat betref die reëls wat deur die brandbeskermingsvereniging gemaak moet word, moet die reëls onder andere voorsiening maak vir die minimum standaarde wat deur lede gehandhaaf moet word met betrekking tot die voorkoming van veldbrande en die gereedheid vir brandbestryding.

Soos reeds gemeld, is dit een van die pligte van 'n brandbeskermingsvereniging om 'n brandbeskermingsbeampte aan te stel. Die pligte van die brandbeskermingsbeampte is onder andere :

- Hy funksioneer as hoof uitvoerende beampte van die brandbeskermingsvereniging.
- Hy moet die take uitvoer wat deur die brandbeskermingsvereniging aan hom opgedra word.
- Hy moet beheer oorneem van enige brandbestryding in die gebied indien die veldbrand 'n bedreiging vir lewe of eiendom is en hy kan enige persoon wat nie jonger as 16 jaar en ouer as 60 jaar is nie beveel om hom by te staan.
- Hy moet die reëls van die vereniging afdwing.
- Hy moet die nakoming van die Wet monitor en daarvoor verslag doen aan die vereniging en die Minister.
- Hy moet die lede van die brandbeskermingsvereniging oplei :
  - in die wetsbepalings rakende die voorkoming, bestuur en beheer van veldbrande;
  - in die reëls van die brandbeskermingsvereniging; en
  - om veldbrande te voorkom en te bestry.
- Hy moet die lede se grond inspekteer om te verseker dat hulle hul pligte ingevolge die Wet en die reëls van die brandbeskermingsvereniging nakom.

Indien 'n munisipaliteit wat oor 'n brandweerdienst beskik 'n lid is van 'n brandbeskermingsvereniging, is die hoofbrandweerbeampte van die munisipaliteit outomaties die brandbeskermingsbeampte tensy hy die betrekking van die hand wys.

'n Brandbeskermingsbeampte het die reg om die grond van 'n lid van die brandbeskermingsvereniging te betree ten einde die grond te inspekteer om te verseker dat die lid sy pligte ingevolge die Wet en die reëls van die vereniging nakom.

'n Brandbeskermingsbeampte moet aansoek doen by die Direkteur-generaal (van Waterwese en Bosbou) vir registrasie as brandbeskermingsbeampte en die Direkteur-generaal moet 'n brandbeskermingsbeampte registreer as hy oortuig is dat die persoon in staat sal wees om die Wet op 'n verantwoordelike wyse af te dwing.

Die Minister kan finansiële en ander bystand verleen aan 'n brandbeskermingsvereniging vir enige van sy aktiwiteite en ook aan 'n eienaar wie se grond strek tot teen die grens van die Republiek en hy om daardie rede meer uitgewas as normaalweg moet aangaan om 'n brandstrook te maak op sy grens.

Ten slotte word dit in hierdie hoofstuk bepaal dat die Minister 'n brand-beskermingsvereniging kan deregistreer en sy sertifikaat intrek indien die vereniging na die mening van die Minister opgehou het om te funksioneer of ondoeltreffend geword het.

Daar is vir 'n eienaar bepaalde voordele om 'n lid te wees van 'n brandbeskermingsvereniging. Die belangrikste hiervan is –

- geen vermoede van nalatigheid sal geld in die geval van 'n siviele eis vir skade waar 'n brand vanaf die lid se grond versprei en skade of verliese aan die eiendom of grond van 'n ander persoon aanrig nie. (Sien Artikel 34 van die Wet waarmee ons in 'n latere aflewering handel).
- verbeterde samewerking en kommunikasie in die voorkoming en bestryding van veldbrande deur die vereniging, binne die raamwerk van 'n ooreengekome veldbrandbestuurstrategie.
- moontlike kwytskelding van sekere voorsorgmaatreëls soos die voorbereiding van brandstroeke. (Sien Artikel 15 van die Wet waarmee ons in die volgende aflewering handel).
- die vereniging kan reëls maak om by die persoonlike omstandighede van sy lede aan te pas.

In die volgende artikel handel ons met hoofstuk 4 van die Wet, naamlik die voorkoming van brande deur brandstroeke.

Outeurs : Christo Potgieter, Direkteur, Honey Prokureurs, Kaapstad.  
John Smit, Senior Regsadviseur, Mutual & Federal Versekeringsmaatskappy,  
Kaapstad.

*(Hierdie artikel het ten doel om inligting te verskaf en nie regsadvies nie. Vir regsadvies, kontak u regsadviseur)*

Tel +21 (021) 941 7777 | Faks +21 (021) 941 7800 | [www.honeyattorneys.co.za](http://www.honeyattorneys.co.za) | [office@honeyattorneys.co.za](mailto:office@honeyattorneys.co.za)

As u enige verdere navrae het of bystand benodig kontak ons gerus by:

***Litigasie:***

George de Beer                    [george@honeyattorneys.co.za](mailto:george@honeyattorneys.co.za)  
Nic Barnaschone                [nic@honeyattorneys.co.za](mailto:nic@honeyattorneys.co.za)  
Christo Potgieter                [christo@honeyattorneys.co.za](mailto:christo@honeyattorneys.co.za)

***Kommersiële Afdeling:***

Johan Vermeulen                [johan@honeyattorneys.co.za](mailto:johan@honeyattorneys.co.za)

***Eiendom & Aktes Afdeling***

Jacques du Toit                [jacques@honeyattorneys.co.za](mailto:jacques@honeyattorneys.co.za)  
Danie de Villiers                [danie@honeyattorneys.co.za](mailto:danie@honeyattorneys.co.za)  
Charles Koegelenberg        [charlesK@honeyattorneys.co.za](mailto:charlesK@honeyattorneys.co.za)  
Bronwyn Brink                 [bronwyn@honeyattorneys.co.za](mailto:bronwyn@honeyattorneys.co.za)

***Honey Bloemfontein: Tel: 051 403 6600***  
***Honey Johannesburg Tel: 011 656 1452***